

goed smeren om eczeem te weren !

Carin Smit
Senior dermatologieverpleegkundige
UMC Utrecht

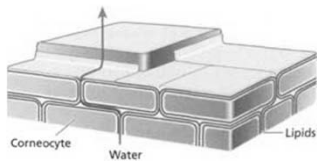
Droge huid

- huid heeft een barrièrefunctie
- de huid bij iemand met eczeem heeft van nature een andere vetsamenstelling

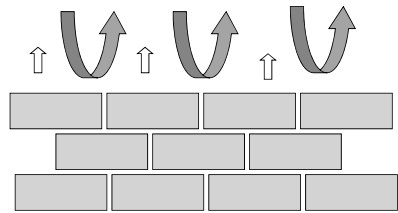
vergelijk de huid met een muur.....

Stratum corneum

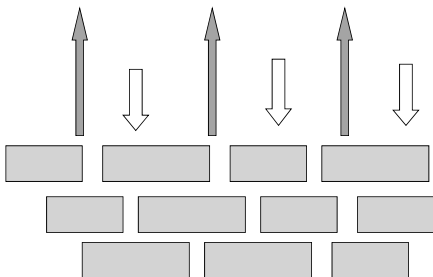
- barrière functie
- lagen dicht op elkaar gelegen dode keratinocyten die omgeven zijn door lipiden

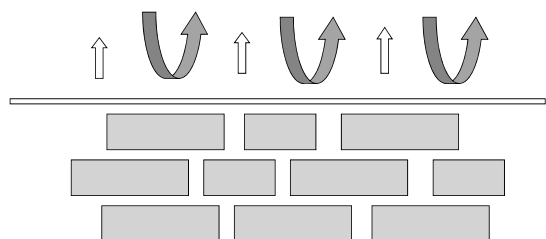
normale huid

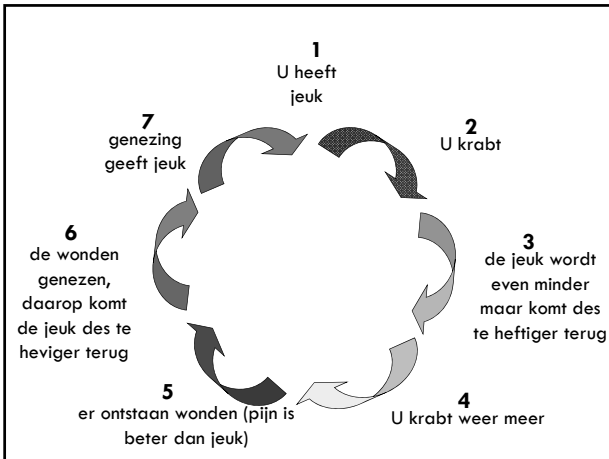

droge huid

droge huid met zalf

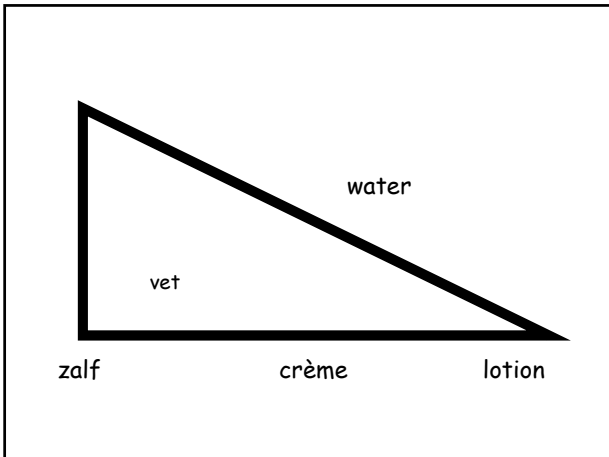

verergende factoren voor eczeem

- te vaak / te lang / te warm douchen
- zeepgebruik
- zweten en warmte
- ziek zijn
- stress
- irritatie door textiel (wol, ruwe vezel)
- Klimaat
- Verwarming / airco

basis

- Schudsels / lotion
- Creme
- Vetcreme
- zalf

Opname van de zalven

natte huid → water/
crème

droge huid → vet/
zalf

Soorten zalven

- Indifferente zalven : zonder medicijn
emolliëns / basiszalf / bijsmeerzalf
- Differente zalven : met medicijn
zalf met corticosteroiden
teerzalf
zalf met antibioticum
zalf met antimycoticum
protopic en elidel

Keuze emolliëns (bijsmeerzalf) is afhankelijk van :

- type huid (nat - droog)
- lichaamslokatie :
rond de ogen : oculentum simplex FNA
hoofdhuid : smeersel of lotion
- liever 4 x daags een dunne laag smeren dan 2 x daags een dikke laag
- wat U zelf prettig vindt !

Smeren van de zalven

- volgorde
hormoonzalf – bijsmeerzalf
- dikte
vingertopeenheid (FTU)
richtlijn dermatocorticosteroiden
- uitvoering
warme handen / handschoenen dragen
aangename omgeving
wrijven en inmasseren

Algemene zalfadviezen

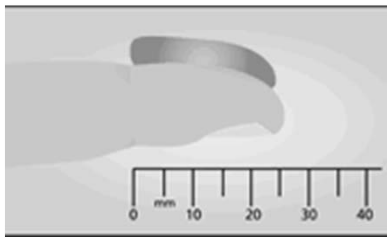
- na douchen op vochtige huid
- meerdere keren per dag (min. 1 x)
- bij voorkeur met de haarrichting smeren
- zalf beschermt langer
- hele vette zalven kunnen afsluiten

vindt U de zalf acceptabel?

hormoonzalven

- smeren volgens FTU
- alleen op de eczeemhuid
- niet tegelijk met de emolliens
- nooit in één keer stoppen
- afbouwen

Vinger tip eenheid

0,5 gram

corticofobie

Een groot probleem bij de behandeling van constitutioneel eczeem

Hierdoor risico op onderbehandeling !

Onderzoek Haeck et al.2007

- opname 25 patiënten met ernstig CE
- basaal-cortisol bij opname verlaagd bij 80%
- Ziekte activiteit ernstig
- Poliklinisch 28 patiënten met matig/ernstig CE
- Alle basaalcortisolwaarden normaal (97%)
- Ziekte activiteit minder

- er was geen verschil in gebruik van hormoonzalven in de voorgaande 3 maanden
- bij ontslag van de opgenomen patiënten bleek er een stijging van basaal-cortisolwaarden en daling in ziekteactiviteit
conclusie : vermoedelijk is ziekteactiviteit verantwoordelijk, eerder dan het gebruik van hormoonzalven, voor lage cortisol - waarden bij patiënten met ernstig CE

- Langdurig gebruik van een klasse 1 of klasse 2 dermatocorticosteroid (bij kinderen beneden de 2 jaar klasse 1) zal zelden leiden tot lokale bijwerkingen
- Het intermitterend gebruik van een klasse 3 zal zelden leiden tot lokale bijwerkingen
- Vanwege extra gevoeligheid voor bijwerkingen van gelaat en lichaamspleoien voorkeur beperking tot klasse 1 en 2

					
	Hoofd en hals	Arm + hand	Been + voet	Romp (voorkant)	Rug + dijen
Leeftijd ^{1,2}	Aantal FTU				
3-6 maanden	1	1	1 1/2	1	1 1/2
1-2 jaar	1 1/2	1 1/2	2	2	3
3-5 jaar	1 1/2	2	3	3	3 1/2
6-10 jaar	2	2 1/2	4 1/2	3 1/2	5
Volwassene	2 1/2	4	8	7	7

voorbeeld afbouwschema

	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Zat	Zon
Wk 1	2 x	2 x	2 x	2 x	2 x	2 x	2 x
Wk 2	1 x	1 x	1 x	1 x	1 x	1 x	1 x
Wk 3	----	----	1 x	1 x	1 x	1 x	1 x
Wk 4	----	----	----	1 x	1 x	1 x	1 x
Wk 5	----	----	----	----	1 x	1 x	1 x
Wk 6	----	----	----	----	----	1 x	1 x
Wk 7	----	----	----	----	----	----	1 x

hyperkeratose

Manieren van inpakken

- hydrocolloïden
- buisverbanden
- verband-overall katoen/ zijde
- wet-wrap

Wet Wrap

- 1987 voor het eerst beschreven, in 1991 publicaties over de werking en toepassing van wet wrap (Goodyear)
- toepassen klinisch, poli klinisch, thuis

Indicaties

- constitutioneel eczeem
- wanneer reguliere behandelingen niet toereikend zijn
- therapie resistent, ernstig, jeukklachten
- zowel bij volwassenen als kinderen

nodig

- buisverbanden
- waskom of bekkenje
- emolliens met/ zonder corticosteroïden
- vaseline 20% cetomacrogol crème met/ zonder fluticason 0.05% (cutivate).
- water
- plantenspuit

Dosering fluticason

Fluticason propionaat 0,05% vas album 20%
cetomacrogol crème (kinderdosering)

- 4 - 6 mnd FP: 0.05% crème 10%
- (=verdunding 1 op 10)
- 6 mnd – 2 jr: FP 0.05% crème 25%
- (= verdunding 1 op 4)
- 2 jaar: FP 0.05% crème 50%
- (= verdunding 1 op 2)
- Volwassenen: FP 0.05% crème

zet alle materialen die je nodig hebt klaar

je kunt er voor kiezen
de zalf stipsgewijs in
kleine hoeveelheden
op te brengen.....

en dan uit te smeren

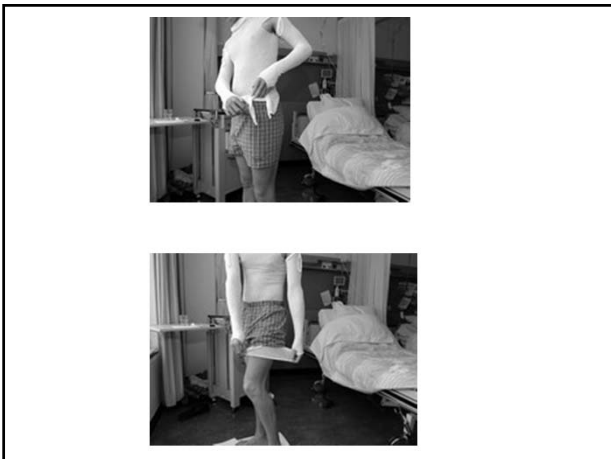
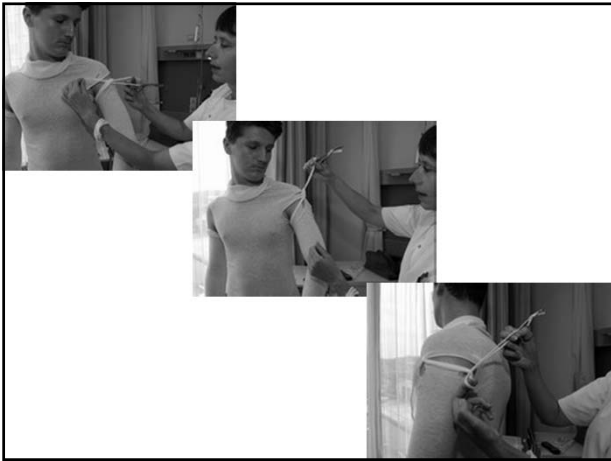
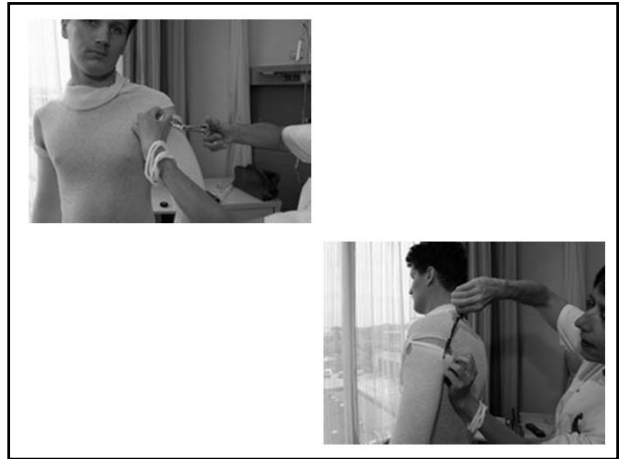
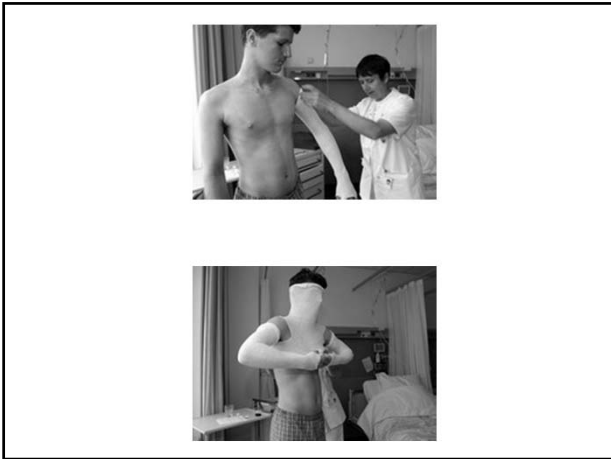

Of om een kleine hoeveelheid zalf tussen
de handen uit te smeren en op de huid
aan te brengen en uit te smeren. Smeer
zo mogelijk met de haarrichting mee om
eventuele oontsteking van haarzakjes te
voorkomen

Inpakken hele lichaam
volgorde - armen
- romp
- benen

Werking

- verhoogde penetratie van de corticosteroiden in de huid door occlusie
- hydratatie van indifferente middelen
- jeukstillend
- barrière tussen de huid en nagels, minder krabben
- 1e week meeste effect

contra indicaties

- huidinfectie
- arbeidsintensief en belastende behandeling

bijwerkingen

- folliculitis
- koud
- striae (zelden)
- lokale pseudomonas infectie
- uitdrogend effect van de huid

voordelen

welke voordelen heeft wet wrap voor de patiënt?

- snel effect
- bijzonder jeukstillend
- verkoelend
- goede interventie die hij/ zij zelf kan toepassen

nadelen

- arbeidsintensief!
- afkoeling
- nachtrust
- folliculitis

verbinden en inpakken

- beschermen van de huid tegen schade door krabben
- huid tot rust laten komen
- occlusie van de zalf
- kinderen ervaren het meestal als prettig, het geeft "rust"

Kinderen

Derma Silk

hydrocolloid extra thin

